

[Pürschel.]

sat den, der er udtrykt i det gamle Ord: Øvelse gør Mester; her mener man, at netop Debutanten har den største Chance for at ramme rigtigt.

Til Indførelsen af Meddomsmands-Institutionen har man knyttet forskellige Ting; bl. a. har man sagt, at kun denne Institution kunde sikre Umiddelbarheden. Jeg er imod denne Sammenkædning. Meddomsmands-Institutionen er efter min Mening saa stærk i sig selv, at den ikke trænger til, at man forsøger at spænde et andet Princip for dens Vogn. Man kan drøfte Umiddelbarhedsprincippet uden denne efter min Mening ikke nødvendige Forbindelse. Hermed ønsker jeg blot at sige, at Umiddelbarhedsprincippet er et udmærket Princip, men man skal ved dette som ved de fleste andre Principper vogte sig for at komme ud i en Afgudsdyrkelse deraf. Det har jo ogsaa sine Mangler. Der er Folk, som mener om sig selv, at bare de ser et Vidne, kan de afgøre, om han taler Sandhed eller ej. Intet er farligere, end naar den Slags overdreven Selvtillid sidder paa Dommersædet, og den kan findes saavel hos Lægmand som Jurister — hos de Folk, hvor jeg har truffet den, har den altid været parret med manglende Menneskekundskab.

Der er i øvrigt mod Meddomsmands-Institutionen rettet en Række Indvendinger, og jeg maa erkende, at nogle af dem er særdeles tungtvejende. En af de tungest vejende er den, at man ved denne Institution i Virkeligheden afskærer Højesteret fra at kunne arbejde med paa Tilpasningen til Livet af den nye Straffelov. Det er en betydelig Mangel, men den lader sig vist ikke afhjælpe, naar man vil have Meddomsmands-Institutionen.

Ogsaa Anklage-Princippet har man ønsket gennemført i højere Grad, og man har i den Anledning indført forskellige Bestemmelser i Lovforslaget, bl. a. den, at Afhøringen skal ske ved Parterne, og der har man sagt, at Afhøringen af sigtede skal begynde ved Forsvareren. Dette er efter min Mening principielt urigtigt. Naar Forsvareren begynder at afhøre en sigtet, kan han i visse Sager lægge ham Ordene i Munden, hvorledes han skal svare for at undgaa et Ansvar — det behøver ikke netop at være sandt, men det kan være hensigtsmæssigt. Saa kan naturligvis Dommeren — og har Ret til det i Kraft af den Grund sætning i dansk Ret, at man ikke maa lægge Vidnet et Svar i Munden — sige til Forsvareren: Dette Spørgsmaal maa ikke

stilles. Men han kommer bagefter, thi den sigtede har hørt det, og hvis han er hurtig i Vendingen og lidt dreven, griber han Chancen, og dette er uopretteligt under hele Processen. Lægger man derimod Afhøringen saaledes, at den begynder med Anklagemyndigheden, kan det jo være, at der stilles et Spørgsmaal, som indeholder en Fælde for den sigtede. Der bør Dommeren skride ind, og i det Øjeblik, han skrider ind, er Skaden forhindret, thi saa er den sigtede gjort opmærksom paa Fælden. Og skulde det ske, at Anklagemyndigheden paa en eller anden Maade faar den sigtede til at sige noget, som han ikke skulde have sagt, saa har Forsvareren Mulighed for at rette dette gennem en senere Afhøring, og hvis den sigtede saa ændrer sin Forklaring, altsaa hvis de to Forklaringer staar overfor hinanden og ingen af dem er styrket, saa ved vi jo alle, at saa skal man tage den, der er den gunstigste for sigtede. Derfor sker der ikke ved Førsteafhøring af Anklager nogen uoprettelig Skade, saaledes som der kan ske ved Førsteafhøring af Forsvaret.

Ogsaa Offentlighedsprincippet har jo været drøftet, og jeg maa sige, at det naturligvis var med nogen Glæde, jeg hørte det ærede Medlem Hr. Elmquist gaa saa stærkt ind for en Begrænsning af Offentlighedsprincippet — men ogsaa med nogen Forbavelse, og jeg vil gerne spørge, om det ærede Medlem her taler paa Partiets Vegne. Dette Spørgsmaal kan synes underligt, men det er det ikke, naar man kender Udviklingen her i Rigsdagen. Allerede i 1920 stillede Retsplejeudvalget, som jo er sammensat af Folk af alle politiske Overbevisninger og er et rent sagligt Udvalg, Forslag om en Ændring, en Begrænsning af Offentligheden, hvor denne kunde medføre uforholdsmæssig Lidelse for en sigtet, der ikke tidligere havde været straffet med højere Straf end simpelt Fængsel. Den 31. Januar 1922 gjorde jeg mig i dette høje Ting til Talsmand for en Begrænsning af denne Art. Jeg fik ikke noget ud af det, og den 9. Maj maatte jeg bemærke, at vi i Udvalget havde maattet lade falde Ønsket om at foretage visse Begrænsninger i Offentlighedens Adgang til Retsforhandlinger. Jeg nævnte den Gang en enkelt Proces, det var Landmandsbank-Processen, hvis Galleri af implicerede Personer blev tegnet, beskrevet, vurderet, dømt og fordømt moralsk uden Persons Anseelse — dog med Undtagelse af visse Presse-mænd, som havde været impliceret,